

Waarderingswoord

Amie van Wyk

'n Geseënde lewe in diens van God se koninkryk

Dis selde dat 'n mens 'n taak met soveel plesier aanvaar as wat ek ingestem het om 'n lewenskets van my gewaardeerde vriend en kollega, prof. J.H. (Amie) van Wyk te skryf. Ek maak dankbaar gebruik van inligting wat ek by jeugvriende en medestudente van hom, Jan van der Schyff, Francois du Toit Lessing en Bingle Kruger, versamel het.

Jeug- en skooljare

Amie is op 1 April 1937 naby Venterstad gebore, in die besemboswêreld waar die eerste ou Doppers wortelgeskiet het. Sy lewenstyl straal dan ook iets uit van die adel van daardie ou Doppers. Hy het op die plaas Seekoegat langs die Oranjerivier grootgeword – 'n plaas wat nou grotendeels onder die waters van die Gariepdam verdwyn het. Tot standerd 8 het hy op Venterstad skoolgegaan – dis sover as wat 'n mens daar kon gaan – en daarna op Hoërskool Gimnasium op Potchefstroom. Ria Kruger, met wie hy later getroud is, was reeds vandat hy in standerd 4 was, sy jeugliefde. Soos sowel sy pa as sy skoonpa was hy ook vroeg reeds 'n knap skut.

Op Gimmies het Amie reeds as sestienjarige seun, pas nadat hy daar aangekom het, vir die eerste rugbyspan uitgedraf. Daardie jaar het hy die span gehelp om die Jacob Wilkensbeker vir die Wes-Transvaalse kampioene te wen, en in 1954, sy matriekjaar, het hulle selfs tot die finaal van die administrateursbeker van Transvaal deurgedring. In dieselfde jaar is hy ook gekies as hoofseun van die seunskoshuis.

Amie en Ria het tot op daardie stadium hulle toekoms vir hulle as dié van boer en boervrou voorgestel. Dit was eers na die voltooiing van sy matriek, gedurende die Desembervakansie, dat die roepstem van die Here na die bediening van die Woord baie sterk in sy hart begin brand het. Hy het niemand daarvan gesê nie, maar het stil en afgetrokke

geword, totdat sy pa, wat hom goed geken het, op 'n dag na hom toe gekom het en gevra het, "Jannie, wil jy vir predikant gaan studeer?" (Sy pa het hom Jannie genoem.) Toe moes hy erken dat die roepstem sterker as sy eie voorkeure was. Hierdie besluit was vir Ria onverwags, en het tot die een groot krisis in hulle verhouding gelei. "Predikantsvrou? Nie vir my nie! Dan gaan jy sonder my aan!" Tog het Ria haar later ook met dié gedagte versoen, en hom deur die jare getrou en waardig as pastoriemoeder bygestaan.

Ja, die idille is toe nie ontydig permanent afgebreek nie; hulle twee is tog getroud. Volgens hulle maats was Ria bekend as die mooiste meisie in die distrik. Amie se troue liefde vir Ria is tekenend van sy karakter. Daar is in hom 'n bestendigheid en 'n onwrikbare lojaliteit, wat ook in sy bediening en beoefening van die teologie geblyk het.

Teologiese student

Op universiteit het Amie die verwagtinge wat hy vroeg reeds gewek het, gestand gedoen. Hy het akademies goed presteer en al sy eksamens met lof geslaag. Tegelyk met sy teologiese studie het hy ook sy meestersgraad in Wysbegeerte verwerf, 'n vak waarin hy uitgeblink het. Hy het vir die PUK se onder 19a-span gespeel en ook vir Wes-Transvaal onder 19, en later vir die PUK se eerste span. Verder het hy in die studentelewe 'n leidende rol gespeel as lid van die studenteraad en van die bestuur van die Teologiese Studentevereniging. *Die Goue Kandelaaar*, teologiese blad van die teologiese studente, was ook sy breinkind.

Aan die einde van sy sesde jaar is hy en Ria getroud. Hulle huwelik is geseën met 'n seun en 'n dogter, Jan en Marietjie, wat later vir hulle vyf kleinseuns en een kleindogter besorg het. Hulle is 'n baie hegte familie, wat steeds by voorkeur saam gaan vakansie hou. Ria is self 'n begaafde vrou, wat aanvanklik as onderwyseres gewerk het, maar later jare, in die Pretoriase tydperk, haar ook onderskei het as assuransiemakelaar.

Bedieningsjare

Wat sy bediening betref: Hy was predikant in Zimbabwe (1962-1965), Johannesburg-Sentraal (1965-1973), en Stellenbosch (1973-1980). In Zimbabwe het hy saam met die boere van Karoi die grondslae gelê vir 'n Shonaspreekende gemeente wat 'n tydlank floreer het. Gedurende sy bediening in Stellenbosch het hy ook sy doktersgraad in Teologiese Etiek verwerf met 'n proefskrif oor "Die etiek van vrede".

Professor in teologie

Na twintig jaar as predikant het hy 'n beroep aanvaar as professor in Dogmatiek en Teologiese Etiek aan die Hammanskraalse Teologiese Skool. Hy het hom ook in die Dogmatiek goed ingewerk, maar in sy hart altyd in die eerste plek etikus gebly. Sy vermoë om sy prioriteite te kies en met volharding daarop te konsentreer het hom goed te staan gekom. Dit is dan ook veral op die terrein van die Teologiese Etiek dat hy met sy talle publikasies werk van blywende waarde gelewer het. Hy was die laaste jare op Hammanskraal rektor, en met die verskuiwing van die Skool na Potchefstroom het hy daar vise-rektor geword.

Amie kan sowel as mens en as teoloog met een uitdrukking getipeer word: *rustige, gebalanseerde besonnenheid*. Wat dit betref, staan hy in die tradisie van die beste kontinentale teoloë. Hy vermy eensydigheid en probeer ook nougeset om in die weerlegging van sy teologiese teenstanders aan elkeen reg te laat geskied. Hy laat die reël van die liefde geld dat 'n mens nie die waarheid geweld mag aandoen ter wille van 'n oënskynlik sterk argument nie. Daarom is hy ook 'n ywerige student en leser, wat hom goed ingrawe in elke onderwerp wat hy bestudeer. As etikus het hy 'n besondere belangstelling vir die politieke en sosiale aspekte van die etiek. Op hierdie terrein is hy volgens my en vele andere 'n toonaangewende teologiese denker. Hy is 'n profetiese figuur wat hom nie deur die populariteit van 'n standpunt laat beïnvloed nie, maar rustig volgens sy oortuiging sy gang gaan. Dit het hom in die verlede al onpopulêr gemaak by persone wat hulle eerder deur tradisies en eiebelang as deur die Skrif laat lei. Hy laat immers sy standpunt nie deur gevestigde tradisies bepaal nie, maar deur die Woord van God en die Gereformeerde belydenis, waaraan hy onwrikbaar getrou is.

Amie sal nie 'n voortydige en haastige oordeel uitspreek nie. Hy kan sterk voel oor sake soos politieke onreg teenoor mense in Suid-Afrika, maar selfs as hy profetiese uitsprake maak oor sake wat hom diep grief, doen hy dit op 'n kalm, waardige manier. Ek het hom nog nooit sy humeur sien verloor nie. Selfs toe hy op 'n keer 'n man wat hom met 'n vuurwapen gedreig het, met die vuis onskadelik moes maak, het hy nie sy kalmte verloor nie en die humor in die situasie raakgesien. 'n Afgeronde mens. Dit blyk ook uit sy skryfstyl, in woordevoë volsinne, "soos 'n eland wat galop".

Dat Amie meer as 'n wetenskaplike is, maar ook 'n bewoë Christenmens, blyk uit die moeite wat hy gedoen het om die studente uit die Kongo wat na hulle vaderland teruggekeer het en daar in haggelike omstandighede moet werk, met versorging by te staan.

Ons is dankbaar dat sowel Amie en Ria se gesondheid nog goed is, danksy die genade van die Here en 'n gesonde lewenstyl. Mag hulle nog lank vir mekaar, vir die kerk van die Here en sy koninkryk gespaar bly. Mag hulle nog vrug dra tot in die gryse ouderdom.

Koos van Rooy